

לעילוי צשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל זרעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה

בראתי יצר הדע ובראתי לו

התבלין

A TORAH TAVLIN Publication
34 MARINER WAY MONSEY NY 10952

TORAH TAVLIN IS AVAILABLE FREE OF CHARGE! TO SPONSOR / DEDICATE AN ISSUE, OR RECEIVE IT BY E-MAIL FOR YOURSELF AND FOR YOUR SHUL, PLEASE CALL 845-821-6200 OR SEND AN E-MAIL TO: TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

פרק א'
דאבות

פלא המצוה עש"ק - 6:10 *
הדלקת נרות לשבת - 7:16
זמן קריאת שמע/המ"א - 9:03
זמן קריאת שמע/הגר"א - 9:39
סוף זמן תפילה/הגר"א - 10:45
שקיעת החמה ליום השבת - 7:32
מוצש"ק - צאת הכוכבים - 8:22
צאת"כ / לרביע"ת - 8:44
* משמליק מוקדם אין לאור מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר"בואי כלה)

שבת קודש פרשת שופטים - ד' אלול תשע"ד Shabbos Parshas Shoftim - August 30, 2014

לקחי חיים ודברי התעוררות צסדרו עפ"י פרשיות השבוע מאת הרב שלום פערל שליט"א מגיד מישירים בק"ק בית שמש

מאצרותיו של המגיד
והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את ה' אלוהיו וגו' (ו-יג) - עסק התורה מביא לידי יראת ה' פירשו האבן עזרא והרמב"ן. 'והיתה עמו - התורה (שהיא בלשון נקבה) הנזכרת (לעיל בפסוק י"ח - וכתב לו את משנה התורה הזאת וגו'), וקרא בו - בספר (שהוא בלשון זכר) הנזכר (לעיל שם - וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר וגו'), והוסיף **המלבי"ם**. 'והיתה עמו', מוסב על התורה, 'וקרא בו', מוסב על הספר, שבמעמדות שבהם אי אפשר לו לקרוא בספר, כמו בעת מלחמה ודין ואכילה, בכל זאת יהיה הספר עמו, והתורה עצמה רצה לומר ענייניה, לא ימוש מזכרונו, שאת זה מרמז הכתוב במה שכתב 'והיתה' - 'בלשון נקבה' שכוונתה היא אל לימודי התורה, ושידיה גם הספר עמו מרמז במילת 'עמו', שהרי התורה ולימודיה הן בליבו ולא עמו, ובעותות הפנאי 'וקרא בו' - 'בספר' וכו', למען ילמד ליראה את ה' - מבואר בזה, שיראת ה' נסבבת מלימוד התורה, שעל ידה יוודע לו גדולתו של יוצר בראשית וטובו וחסדו והשגחתו עליו, וישוה ה' לגדו תמיד, ועל ידי כן יירא מהמלך הגדול הצופה עליו תמיד ורואה במעשיו, (וכ"כ ה**ספדו**ר', למען ילמד ליראה - בחלק העיוני ממנה, המורה בכופת את גודל והשגחת הקל יתעלה, אשר בידיעת דבר זה תתחייב המראה), וזה שאמרו חז"ל בסנהדרין ש'אותה שנכנסת ויוצאת עמו עושה כמין קמיע ותולה בודועו שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד', וזה מביא לידי יראה מה' העומד נגדו תמיד וכו'.

ועל דרך זה כתב **באו"ח הק'**, 'לבלתי רום לבבו מאחזי - פירוש, על דרך אומרים ז"ל (אבות פ"ו מ"א) 'זמלבתשו (עסק התורה) ענווה ויראה, (ופירש ב**תנאפדת ישראל'** שם אות י"ג, 'זמלבתשו ענווה ויראה -שומדיות הן כמבלבשו של אדם, וכששתמש באחת מהן הוה ליה כלובשה שיתראה בה, והעוסק בתורה לשמה, תלבישוה התורה תמיד במידת הענווה, שיחשוב תמיד על שפלותו, גם תלבשוה תמיד יראת הכבוד וגדל האדם שנפגש בו, שגם כן יחשוב על שפלותו נגד רוממות אדם שלפניו, וכן שכן שיחשוב על שפלותו נגד רוממותו שמו יתברך, ויהיה תמיד ירא לפניו יראת הכבוד', והיינו, שה'ענווה' תביא לידי 'יראת הרוממות', וכמו שפירש **התוי"ט** [סוטה פרק ט' משנה ט"ז ד"ה וענווה מביאה וכו'] כוונת דברי הברייתא דרבי פנחס בן יאיר ש'ענווה מביאה לידי יראת חטא, 'וענווה מביאה לידי יראת חטא - היינו, שמצד החטא בעצמו מתיירא, ולא מיראת הפורענות עליו, אלא מאהבת המקום או מפני מוראו, ואין זה מורא פורענות אלא שמוראו וגדלו ואימתו מוטלת עליו'), והוא אומר כי באמצעות 'קריאת התורה' - יקרא בו כל ימי חייו לא ירום לבבו מאחזי, וכנגד היראה אמר לפני זה 'למען ילמד ליראה וגו', (ויש להוסיף, שלפי השתבאר ש'ענווה מביאה לידי יראת הרוממות', גם יש לכפוש בכוננת הכתוב 'וקרא בו' כל ימי חייו, למען ילמד ליראה את ה' אלוהיו...לפי שעל ידי קריאתו בן] לבלתי רום לבבו מאחזי וגו', משום שהתורה תלבישוה 'ענווה', ו'ענווה' תביאהו לידי 'יראת הרוממות').

רעיונות והתחזקות באמצוה ובעבודת הש"ת מאת הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א ר"י שער השמים ירושלים ע"ה"ק

טיב התבלין
שפמים ושמרים תתן לך ככל שעריך אשר ה' אלהיך נתן לך לשבמך וישפטו את העם משפט צדק (מו-יה) - הנך לנער על פי דרכו פירש"י: לשבטך - מלמד שמושיבן דייגין לכל שבט ושבט ובכל עיד ועיד. והיינו אף שמצד גודל העיד אין צריכים יותר מדין אחד, מ"מ כיון שאנשיה מורכבים מכמה שבטים צריכים להושיב דיינים מכל שבט שבועי, והטעם לזה הוא, כי בכדי לדון את הזולת מוטל על הדיין להבין את תכונת נפש הנדון, ורק אז יבין את אשר על לבבו, ואת פשר מעשיו, אבל כשאין הדיין מכיר בתכונת הנדון, ואינו רואה לפניו רק המעשה החיצוני, יכול הוא לטעות בכוננת מעשיו, וכתוצאה מכך ידון אותו שלא כראוי. מוטל עלינו להעמיד לכל שבט דיינים משלו, כי אדם קרוב אצל שבטו, ודעתו קרוב יותר לדעתם, ומבין את תכונת נפשם ביותר, וממילא יבין את כוונת הנדון, אבל דין משבט אחד אינו מעורב עם דעת הנדון, וממלא יכול הוא לטעות בכוננת מעשיו. ורואים אנו כי בכדי להבין כוונת האדם במעשיו צריכים להיות קרוב אליו ולהיות מעורב עם דעתו, וכמאמר חז"ל (אבות ב, ד) את תדין את חברך עד שתגיע למקומו, כי רק אז מבין הוא את כוונתו הרצויה, אבל כשאין הוא קרוב אליו, אין הוא יורד לטוה כוונתו וממילא אין הוא יכול לדון, כי אין במעשיו החיצוניים של האדם שום הוכחה על כוונתו הפנימית. ולדבר זה צריכים אנו למשנה זהירות, כי לפעמים עלול האדם לפגוע בחבירו על לא עוול בכפו, מאחד שמעשיו חבירו נראין לפניו כבלתי רצויים, ואין הוא יודע פנימיות לבבו, ומתרעם עליו ומוכיחו בדברים קשים, ואין חבירו יודע על מה ולמה מגיע לו ככה, וממילא נפגע עמוקות. ולכן אל לו לאדם למהר לדון את חבירו כפי מעשיו החיצוניים, אלא מקודם ינסה לידר למקום חבירו, וינסה לברר אצלו את פשר מעשיו, ואז אולי יבין שאין כוונתו לרעה, ואף אם יתברר לו שכוונתו לרעה, ינסה לדבר על לבו, אולי יכנסו הדברים בלבו ושפר מעשיו, ורק כשרואה שאין הדברים מתקבלים על לבו, צריך הוא למחות עליו כדת של תורה.

ובעיקר אמורים אלו הדברים אל המחנכים, כי מוטל עליהם להיות מעורב עם דעת החנכים, ואז יהיה ביכולתם לדרת לעומק דעת החנכים, ולהבין בכל מעשיהם את אשר עם לבם, ואז יבינו מה ראוי להיות משפט הנער, אבל לא שידך להעיד את החנך או לגעור בו כשאין המחנך יודע מה הם תכונותיו, ומה הם הסיבות שגרמו את מעשיו, כי אז יתכן שלא יועילו גערותיו, ויתכן שלפעמים יקלקלו עוד יותר, כי יתכן שמעשיו של החנך נובעות מאיזה מצוקה המעיק על נפשו, ובמקום לרפאות את מצוקתו מענישים אותו, וממילא מוספים בזה מצוקה על מצוקתו, על כן כשרואה המחנך שהנהגת החנך היא באופן שלילי, מוטל עליו להתבונן מקודם מה הם תכונותיו של החנך, וכשרואה שאינו ראוי מצד תכונותיו למעשיו, יברר מה הם הסיבות שהביאו אותו לזה המצב, ורק אז יבין מה משפטו ויהיה ביכולתו לחנכו ולהדריכו בדרך הישרה. ובאמתכשיתבונן המחנך במצב הנער ומה צריך לו ואיך יכול הוא להמשיך בלימודו ולהעלות מעלה בתורתו ויראתו, אז יבין את הדרך אשר על ידו יהיה ביכולתו להדריכו ולחנכו באופן שגם כי יקקף לא יסוד ממנו.

any case of hearing testimony. Testimony of incompetent witnesses are unacceptable. Even so, writes **Chacham Eliyahu Bakshi-Doron Shlit’a**, where the witnesses are incompetent under halachic principles, their testimony may aid them in drawing conclusions based on common sense

A SERIES IN HALACHA למעשה הלכה LIVING A "TORAH" DAY

Keeping the Jewish Camp Holy (17) The Age Factor. Last week, we touched upon the various age groups involved in the *halacha* of a girl not dressed properly. There are also a number of different age groups regarding the *halacha* of "קול באשה ערוה" - the singing voice of a lady or girl, which is sometimes forbidden to listen to and other times, even if not specifically forbidden to listen to, can still prohibit a man from saying holy words if he hears her singing.

Under the Age of Six. The Ben Ish Chai ⁽¹⁾ writes that until a girl reaches the age of six years old, her young and childish voice will not call arousal in men who listen to it. Therefore, we do not find any clear prohibition in listening to girls from that age group, and even saying holy words is permitted within hearing range of their singing. (Note: It would probably be a good idea when positioning girl-school classrooms, to place these younger classes closer to the street.) Even certain *arayos* (forbidden relatives which have stricter *halachos*) such as a young sister-in-law and the like, will not forbid a man to listen to under the age of six (see **Levusha shel Torah** 75:8).

Age Six to Eleven. In this age group, there are some delicate *halachos* that need to be delineated. Firstly, to say holy words when a man hears girls of this age singing is certainly prohibited.

הזאתיה אומר

Klausenberger Rebbe, R’ Yekusiel Yehudah Halberstam ZT”L (Lapid Aish) would say:

‘*If there arises for you a matter that is too hard for judgment, between blood and blood, between law and law, and between plague and plague.*’ How is it possible for a matter to arise that is so difficult that none of the wise men of Israel will be able to judge it properly? Throughout our history, we have included among our ranks some of the most brilliant minds who plumbed the depths of the *Torah* to understand the very crucible of life. Is it possible that these same people will not know how to judge a matter that is found in the *Torah*? The answer is contained in the rest of the *posuk*: ‘*דבריריבות בשערך*’ - ‘*matters of controversy within your gates.*’ It is the controversy the arguments, the disunity and *machloess* that cause the *halacha* to be forgotten.”

Gerrer Rebbe, R’ Yitzchok Meir Alter ZT”L (Chiddushei HaRim) would say:

“The cities of refuge (ערי מקלט) serve an important purpose. When a Jews accidentally kills another and is forced to flee from his home, he is distraught, at a low point in his life. He feels as if he has no place to turn to. Thus, *Hashem* makes him a place where he can go, where he has hope to one day return. The same goes for a sinner. Often he feels like he has hit rock bottom, he has lost all hope in himself. We must help him and “find him” a way to do *Teshuvah!*”

A Wise Man would say:

“Here’s some good advice: Be like a postage stamp - stick to one thing until you get there.”

Printed By: Mailway Services,
Serving Mosdos and Businesses
Worldwide Since 1980
(1-888-Mailway)

SPONSORED ANONYMOUSLY
נתנדרב ונתקדש לעילוי נשמת
האשה רבקה בת בן ציון ע"ה

presumptions (אומדנא) or as proof of an objective reality. Hearsay is inadmissible, except in rare cases such as confirming that a missing husband has died (*Agunah*). In the guise of *halacha*, testimony from a newspaper or magazine is not worth the paper it is written on.

מאת מו"ה ברוך הירשפלד שליט"א ראש כולל עטרת חיים ברוך קליבלנד הייטס

When not saying holy words, there is no prohibition to hear them sing, and a man is not required to leave the room. However, he may not specifically listen in order to enjoy their singing voices. If the girl singing is one who he may not marry, i.e. a sister-in-law, step-daughter (to the exclusion of the closest blood relatives like a daughter and sister), or a gentile, he is not permitted to hear her sing even without any extra intention to enjoy her voice, and he must leave the room. **From the above, emerges the following not-well-known halacha: One is not permitted to hear his young sister-in-law sing once she turns six.** A father can always hear his daughter sing and can even say holy words when she is singing till she turns eleven. Many *Poskim* hold that the same is true for a brother regarding a sister singing (see **Mishna Berura** ⁽²⁾ and **Levusha shel Torah** ⁽³⁾).

Age Eleven and Older. Once a girl turns eleven, two important changes take place. First, one must take into account that she might be a *niddah* (see **Igros Moshe** ⁽⁴⁾) and is like a forbidden lady (described in the above paragraph) whose singing voice is prohibited for him to hear, even without intention to enjoy. Second, (not for the above reason of *niddah*) even a father and brother who may hear her sing cannot say holy words at that time, since there is a slight potential of being aroused (5).

⁽¹⁾ בן איש חי פרשת בא הלכה י"ג ⁽²⁾ משנה בורה עה"ו ⁽³⁾ פרק ע"א ⁽⁴⁾ או"ח אכ"ו ⁽⁵⁾ ביאור תלכה עה"א

Mazel Tov to Mr. & Mrs. Chaskel Bennet on the marriage of their daughter Shayna to Ariel Melool. May they be zoche to build a bayis neeman b'yisroel.

Merockdim
Camp
26 Parker Blvd.
845.362.0287

מעשה אבות... סימן לבנים

תמים תהיה עם ה' אלקיך וגו' (יה-יג)

The *Torah* instructs us: “*Be wholehearted with Hashem, your G-d.*” Rashi quotes the words of the *Sifri* as follows: “*Conduct yourself with Hashem with simplicity and depend on Him ... accept whatever happens to you with (pure) simplicity and then, you will be with Him.*” If one accepts whatever comes his way, *Hashem* will be with him as well.

On November 18, 1995, Itzhak Perlman, the world-renowned violinist, came on stage to give a concert in New York city’s Avery Fisher Music Hall at Lincoln Center. If you have ever seen a Perlman concert, you will know that getting on stage is no small achievement for this man. He was stricken with polio as a child, and wears braces on both legs. He walks with the aid of two crutches. To see him walk across the stage, one slow, painful step at a time, is an awesome sight. Although he walks with obvious distress, his bearing is regal as he makes his way to his chair. Then he sits down, slowly puts his crutches on the floor, unhooks the clasps on his legs, tucks one foot back and extends the other foot forward. Finally, he bends down, picks up his violin and puts it under his chin, nods to the conductor and proceeds to play.

By now, the audience is used to this ritual. They sit quietly while he makes his way across the stage to his chair. They remain reverently silent while he unhooks the clasps on his legs. They wait until he is ready to play.

But on the night of November 18, 1995, something went wrong. The music began as usual and the sweet strains of his violin hummed delightfully through the hall. Midway through his performance, however, one of the strings on his violin snapped. In fact, everyone in the audience could hear it snap - it went off like gunfire across the room! There was no mistaking what that sound meant and the audience gasped in collective consternation. The music stopped suddenly and one could hear a pin drop in the vast hall. All eyes were on Perlman - waiting for him to get up up, put on his leg clasps again, pick up the crutches and limp his way offstage - either to find another violin, or to find another string for the broken one. But he didn’t. Instead, he waited a moment, closed his eyes, and then signaled to the conductor to continue playing.

The orchestra began again, and Perlman played from where he had left off. That evening, he played with such passion, such power and such purity as he had never played before. Of course, everyone knows that it is nigh impossible to play a symphonic work with just three strings on a violin. I know that, and you know that, but that night Itzhak Perlman refused to know that. You could see him modulating, adjusting, practically recomposing the symphonic piece in his head. At one point, it sounded like he was retuning the strings to extricate new sounds from strings that had never made them before. When he finished, there was an awesome silence in the room. And then the people rose and cheered. There was an extraordinary outburst of applause from every corner of the auditorium. Every man, woman and child was on his or her feet, screaming and cheering, admiring the strength and passion of this great musician and showing appreciation for what he had done.

For his part, Itzhak Perlman smiled, and sat in his chair, seemingly oblivious to the waves of applause that washed over him. He was breathing heavily - the strain of his extraordinary performance left him winded. And then, he wiped the sweat from his brow, raised his bow to quiet the crowd, and spoke - not boastfully, but in a quiet, pensive, reverent tone. “You know,” he said, “sometimes it is the artist’s task to find out how much music you can still make with what you have left.”

Simple words - but so powerful! A line that is memorable and all-encompassing. Perhaps this is the definition of life - not just for artists, but for each and every human being. Look at Itzhak Perlman. Here is a man who has practiced all his life to make music on a violin of four strings; when all of a sudden, in the middle of a concert, he finds himself shorthanded. What does he do? Does he give up? No - he makes music with three strings, and the music he plays that night is more beautiful, more sacred, more memorable, than any he has ever played before - even when his instrument has four strings.

”תמים תהיה עם ה' אלקיך” - perhaps our task in the shaky, fast-changing, bewildering world in which we live is to make music - at first with all that we have, and then, when that is no longer possible, with whatever it is we have left.

משל למת הדבר דומה

על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר וגו' (יב-טו)

משל: When the *Gaon*, **R’ Chaim Soloveitchik (Brisker) ZT”L** passed away in 1918 (5678), his *Talmid Muvhak* (prime disciple) **R’ Boruch Ber Lebowitz ZT”L** was in the city of Kremenchug at the time and was initially unaware of his mentor’s passing. R’ Boruch Ber first heard of the news when a man told him that he had seen in the newspaper that his *Rebbe*, R’ Chaim, had been *niftar*.

R’ Boruch Ber listened but did not show any signs of mourning. Moments later, two other men came into his home and informed him of the bitter news. He immediately

broke down crying and accepted upon himself the laws and customs of mourning.

A few days later, the first man who had told R’ Boruch Ber the news asked him for an explanation. R’ Boruch Ber replied, “In the *Torah* we do not find that newspapers have any *ne’emanus* (credibility). Therefore, one cannot believe what is written in them. On the other hand, when two men - who are kosher witnesses according to the *Torah* - came up to me, I believed and accepted the shocking news.”

צמשל: The *Torah* states that two witnesses are necessary in

כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך ... ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי וגו' (יה-ד)

The **Ramban** comments: although the *posuk* indicates that the people must verbally state their request for a king, the latter part of the *posuk*, “*like all the nations that are around me,*” is not an essential part of the condition. It is a prediction, because that language was in fact the one used by the people in the episode that led to the anointing of Shaul as the first king of Israel: “*Now make us a king to judge us like all the nations.*” (שמואל א' ח-ה) The Ramban justifiably questions how appropriate is it for *Klal Yisroel* to use other nations as an example and to be envious of their practices.

The great *Sephardic Chacham*, **Rabbeinu Don Yitzchok Abarbanel ZT”L** offers a uniquely different approach and says that this *posuk* foresees a day when ungrateful Jews in the Land of Israel would ask for a king, not out of necessity but merely to be like other nations; not in a time of war and conquest, when a king could render an important service, but after the Land had been already settled, when a king would be of comparatively little real value. Thus, *Hashem* commanded that the king they will get will not be the one they want, but the one “*whom Hashem, your G-d, shall choose.*” The *mitzvah* consists of not requesting a king but accepting the king that *Hashem* will have chosen. It is a conditional *mitzvah* depending on a future aspiration of the people for a king, even though it is not entirely a desirable one and indicates a loss of virtue by the people. Nevertheless, should it happen, the people are commanded to take a king only as prescribed in the *mitzvah*. Effectively, the Abarbanel explains, the command to choose a king is not at all an obligation - it is a permission slip. It specifies the procedure to be followed if and when the regrettable happens: *Bnei Yisroel* are no longer satisfied with the kingdom of heaven but want a tangible leader who will visibly march before them to the battlefield. Should this sorry state arise, our *posuk* provides the precepts that then become needed. (קול התורה)

**EDITORIAL AND INSIGHTS
ON THE WEEKLY MIDDAH OF ...**

אמונת חכמים

There are two types of *Emunah*: Faith in one’s rabbis and teachers, and faith in *Hashem*. They both emanate from the same source which is subjugating the ישרות (straightness) of one’s heart. **R’ Eliyahu Dessler ZT”L (Michtav M’Eliyahu)** gives a lengthy explanation of this concept and the practical application for us is quite amazing. A human’s mind perceives things in a certain way. There are complicated mathematical equations that only the greatest of minds can solve, and there are deep scientific concepts that only the most trained heads can comprehend. But then there is something even beyond the intellect of the greatest man - and that is *Emunah*. When things happen to us in life that “make no sense,” it is simply our own inability to comprehend the ways of *Hashem* and therefore we think there is something wrong with it.

In actuality EVERYTHING that happens to us is good and that is because it is from *Hashem* whose Divine wisdom is just that - Divine - while our wisdom is finite and limited. This mentality applies to our *chachamim* as well. Although they are mortal human beings, who talk and walk like us, they are the representatives of *Hashem* in this world. *Rabbanim* who are truly serving the *tzibbur l’sheim shamayim*, who themselves are true *yirei shamayim*, are given special Divine assistance to shepherd their flock properly. We are told that we must listen to our *chachamim* even if they tell us that left is right and right is left, which means that even if it makes no sense to us - we must subjugate our minds and hearts to follow the words of our Rabbis. In this *zechus* may we merit the blessing of "הבוטח בה' חסד יסובבנו" - Hashem will surround us on all sides with His kindness.

TORAH GEMS

והדרשו השופטים הדיבב והנה עד שקר
העד שקר ענה באחוזו וגו' (יש-ה)

What is *sheker*? Literally, the word translates to lies and falsehood, but in reality, it means so much more. Our sages have instructed us to remove ourselves from anything that is remotely dishonest or deceitful, to the point where a Jew must expend energy to ensure that his fellow Jew does not debase himself with lies and deception. In **Sefer Chassidim, Rabbeinu Yehudah HaChassid ZT”L** writes as follows: “*If you see people nearby whispering and you wish to know what they are whispering about, do not ask them, for by doing so, you may cause them to become liars. If they had really intended that you should know (what they are saying), they would have told you; now that they did not tell you (and were whispering instead), they do not want you know and thus they will surely utter a falsehood.*”

On one occasion, a prominent fundraiser from one of the leading *Tzedakah* organizations in Israel came to **R’ Yosef Sholom Elyashiv ZT”L** with a personal request. As the *Rav* well knows, the man explained, the organization raises money for a very worthy cause, assisting numerous *Torah* scholars and other indigent Jews who rely on their funds to make it through the day, the week or the year. Fundraising is quite difficult and any advantage that will bring in a few extra dollars is exploited. Would it be possible, asked the man, to take a photograph of Rav Elyashiv himself, placing a large denomination bill into a *pushka* (charity box) with the name of the organization prominently displayed on the box, so that all can see that the *Rav* himself supports the organization and approves of the fundraising campaign?

Rav Elyashiv was shocked at the request and began to tremble. “But this is deception!” he denounced. “I should hold a bill that does not belong to me and pretend to give it to *Tzedakah* when I have done no such thing? This is מייחזי כשיקרא’ - it appears to be fake, and (even to the benefit of an organization) there is no greater act of deceit than this!”

**FROM THE WELLSPRINGS OF
R’ GUTTMAN - RAMAT SHLOMO**

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל ... (יז-א)